

ת"פ 17299/08/14 - מדינת ישראל נגד ש.מ.ס

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 17299-08-14 מדינת ישראל נ' ס ואח'

בפני כב' השופטת דיאנה סלע

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים 1. ש.מ.ס

2. מ.ס

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו, לאחר שמיעת ראיות, בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות- לפי סעיף 333 + 335(א) (1) + (2) + סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: החוק העונשין), תקיפת עובד ציבור- לפי סעיף 382(א) + 29 לחוק העונשין ואיומים- לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

נאשם 1 הורשע בעבירה נוספת של פגיעה בנסיבות מחמירות- עבירה לפי סעיף 335(א)(1) + 334 לחוק העונשין.

2. העובדות שנקבעו בהכרעת הדין

א. פרט האישום הראשון

נאשם 1 (להלן גם: ש), וסנאשם 2 (להלן: ס), הם בניו של נאשם 2 (להלן גם: מ או האב). בין משפחת הנאשמים לבין משפחתושלאן (להלן: א) קיים סכסוך, על רקע רומנטי, באשר חברתו לשעבר של נאשם 1 נישאה לאחיו של א.ע. ח (להלן: ע) הוא חברו של א, והשניים בילו ביחד.

ביום 27/7/14 (להלן: יום האירוע) בסמוך לשעה 23:00, נסעו א, עוסכ (להלן: ס), ברכבפולובן השייך לס (להלן: הרכב), ועצרו סמוך לבית הנאשמים, הנמצא על ציר מרכזי במג'דאלכרום (להלן: הכפר), בפקקתנועה שהיה במקום. נאשם 1 הבחין ברכב, נטל סכין, התקרבלחלון הרכבסמוך למקום מושבו של א מקדימה ליד הנהג, ודרכהחלון שהיהפתוח למחצה, דקראתו ברגלו.ע יצא מהרכב, ואז היכוהו הנאשמים בצוואתאחדא ביחד עם סבראשו, באמצעות מוטות ברזל, עד שהתעלף, ואנשים שנכחו הרחיקו ממנו את הנאשמים ואתס.

כתוצאה ממעשיו של נאשם 1 נגרם לאפצעבברך ימין, והוא נזקק לתפרים ברגלו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרם לעחתך של 10 ס"מ בקרקפת, שברבבסיסהגולגולת, שברבאף, קרעיסבמצח, באף ובשפה התחתונה. בעקבות דימום בראשו, נותח עובוצעהקרניוטומיה, תיקון השבר, וניקוז

ההמטומה הסובדורלית, והוא היה מאושפז בבית חולים במנהריהבין התאריכים 28/7/14-4/8/14.

עוד במסגרת הכרעת הדין נקבע כי במהלך תקיפתו של ע, הניף נאשם 1 את סכיניו, עמה דקר את א, על צווארו של ע המוחלש מהמכות שקיבל, משך את ראשו אחורנית והודיע לו כי הוא הולך לשחוט אותו. פירז, אשר הגיע למקום, הרים את ע מהארץ, סילק את נאשם 1, והלך לפתור בעיה אחרת במקום. בעת העדרו המשיכו הנאשמים במעשיהם הנלוזים וחבלו בע באמצעות מוטות הברזל, עד אשר גרמו לו לכל הנזקים המצוינים לעיל.

במעשיהם כמתואר לעיל, חבלו הנאשמים בצוואת אחד ואיחד עסבע, וגרמו לולחבלות חמורות, בהיותם בחבורה ובאמצעות נשק קר. כמוכן, דקר נאשם 1 את א, וגרם לולפצע עברגלו.

ב. פרט האישום השני

נאשם 1 נעצר ביום 29/7/14, בעקבות המותאורב עובדות דלעיל, ואילו נאשם 2 נעצר ביום 31/7/14. ביום 5/8/14 סמוך לשעה 7:30, בהיותם עצורים, הועברו הנאשמים בליווי סליים אחליל (להלן: סליים), שאדימרזוק (להלן: שאדי), ורביע שמאמה (להלן: רביע) - המשרתים ביחידת נחשון של שב"ס (להלן: הסוהרים, צוות הליווי או חברי הצוות), עובדי ציבור מתוקפת קידם - מבית מעצקישון לתחנת משטרת כרמיאל. לאחר שהנאשמים הורדו מרכב הליווי, הודיע נאשם 2 שהוא מתכוון להטייל את מיובכניסה לתחנה, ושאדי הסביר לו שעליו להמתין כדקה נוספת, עד שיכנסו לתא המעצר. בתגובה לדבריו של שאדי, החל נאשם 2 להתווכח עמו, דחף אותו לאחור, השתולל והניף את ידי ורגליו לכל עבר, עד ששאדי ורביע הצליחו להשתלט עליו. במקביל לכך, החל נאשם 1, אשר הובל לעלידיסלים, להשתולל, וניסה לנגח בראשו של סליים, עד שהסוהרים הצליחו להשתלט על הנאשמים ולהכניסם לתוך התחנה.

כתוצאה מהשתוללותו של נאשם 1 נגרמו לסליים חבלות באצבעות ידיו. במהלך הובלתם של הנאשמים לתאיהם מעצרבתחנת משטרת כרמיאל, איים נאשם 1 ל הסוהרים באומרו "כל רכב של נחשון שיעבור במג'דאלכרומי יחטוף טיל לאו", ונאשם 2 איים על הסוהרים באומרו "ידרוס את הסוהרים עם משאית".

במעשיהם המתוארים לעיל, תקפו הנאשמים את שאדי ואת סליים, שהינם עובדי ציבור, איימוהם הנאשמים על הסוהרים בפגיעה שלא כדין בגופם, בכוונה להפחידם. מתוקפת קידם. כמוכן,

ראיות לעונש

3. הרשעות קודמות

לחובתו של נאשם 1, יליד '92, הרשעה בעבירה של תקיפה סתם שבוצעה על ידו בשנת '12, בגינה נדון רק לאחרונה לחמישה חודשי מאסר על תנאי.

לחובתו של נאשם 2, יליד 62', ארבע הרשעות קודמות ישנות בעבירות שבוצעו על ידו בין השנים 84'-01', בעבירות של הלנה שלא כדין והעסקה שלא כדין שבוצעו על ידו בשנת 01', שתי עבירות של החזקת נכס החשוד כגנוב שבוצעו על ידו בשנים 83' ו-86' ועבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו שבוצעה בשנת 84', בגין נגזרו עליו קנסות ועונשי מאסר על תנאי.

4. עד האופי מטעם ההגנה, מרגסח בן 84', (המכונה א א), המבוגר במשפחת ח, בן דודו של ר ח, אביו של ע, וקרוב למשפחת הנאשם (ס), מסר כי בעבר היו סכסוכים בין משפחות ס וח, והוא סיים את הסכסוכים ביניהם, למעט הסכסוך בגינו הגיע לבית המשפט. לדבריו, הצדדים לא הגיעו לסולחה, מפני שמשפחת ח דרשה פיצוי גבוה מדי ולא הסתפקה בהוצאות בית חולים, נסיעות והתקופה בה ע לא עבד. לדבריו, מבלי להוריד מחומרת הדברים, סבר כי הצדדים יגיעו לפיצוי של מאה, מאה ועשרים אלף ₪. (עמ' 335 לפרוט', ש' 14-5).

הוא מסר כי לפני הסכסוך הנדון לא היו לנאשם 1 "בעיות", אך משעומת עם גרסת ההגנה לפיה היו סכסוכים קודמים בין המשפחות, הוגשו תלונות במשטרה וכיוצא בזה, השיב כי "לא הגענו למשטרה. הייתי סוגר את התיקים בשקט... היו להם בעיות ואני פתרתי אותן". אשר לנזק שנגרם לע באירוע מסר כי ידוע לו שקיבל מכה בראש, אושפז בבית החולים, אך לדבריו, "ויצא בשלום. היה בריא. הוא כבר בריא, היום הוא נכנס לתיקים יותר חזק מזה". (שם, ש' 24-23).

5. ההגנה הגישה מסמכים כדלהלן:

א. סיכומים רפואיים ומידע רפואי של נאשם 2, אודות ניתוחים שעבר בילדותו עקב תאונה, כריתת כליה וכריתת טחול, אשפוזים, ומחלות מהן הוא סובל, (חולשות בגופו, חשד לאירוע מוחי וכיוצא בזה). כן הגיש מסמכים רפואיים אודות פגיעתו של ס, כמפורט בהכרעת הדין.

ב. מכתב מיום 10/2/16 של יו"ר אנשי הדת המוסלמית בישראל, שייח מוחמד כיואן, אשר ביקש להקל בעונשם של הנאשמים, אשר סבלו רבות מאז מעצרם, ונפגעו קשות מבחינה כלכלית. כן ציין כי נודע לו על הקטטה בין משפחות ר וח, וכי ניסה בזמנו לפשר ביניהם יחד עם עוד נכבדים מהכפר, ללא הצלחה, כי נאשם 2 הינו אדם הגון ולא בעייתי, ממשפחה מוכרת ומכובדת, וכך גם ר ח.

ג. מכתב מיום 10/2/16 של יו"ר המועצה המקומית מג'ד אל כרום, מר סלים סליבי, אשר ביקש להקל בעונשם של הנאשמים, בציינו כי משפחת ס מוכרת לו כמשפחה מכובדת וצנועה ללא עבר בעייתי, ובניה נחשבים תושבים נאמנים לכל תושבי הכפר.

ד. כן הגיש הסנגור דו"ח סוציאלי מיום 10/2/16, בדבר החמרה במצבה הכלכלי של המשפחה בעקבות מעצרו של הנאשמים.

ה. עוד הגיש מכתב מיום 10/2/16 מאת ה"ה יאיר ורינת אליחי, בו ציינו כי הם מכירים את נאשם 2 מזה כעשר שנים, הכרות אשר החלה כשעבד במושב סגולה בו הם מתגוררים, וכי לאורך השנים ביקר נאשם 2 בביתם ואף הם התארחו בבית המשפחה בכפר. כן ציינו כי נאשם 2 הינו איש משפחה מסור ודואג, אדיב, טוב לב וחבר נאמן, ואף הם נהנו מעזרתו בעסקאותם הם מנהלים.

ו. מכתב מיום 9/2/16 ממר דודו גינת, אשר ציין כי במסגרת עבודתו בבית חינוך אופק שכר את שירותיו של נאשם 2 ומשפחתו להכנת ארוחות לבית החינוך, והם הותירו רושם טוב ועשו עבודתם נאמנה.

ז. מכתב מיום 11/2/16 ממנהל בית ספר תיכון במג'ד אל כרום, בו ציין כי נאשם 1 סיים בהצלחה את לימודיו במגמת כימיה ביולוגיה, והראה התנהגות חיובית "כאשר ניתנה לו התנהגות חיובית תומכת".

ח. מכתב מיום 19/2/16 של מר מוטי זיקרי, מנהל חנות דגים באילת, בה עובד נאשם 1 מזה שישה חודשים, במסגרתו ציין כי האחרון מגיע לעבודה בזמן ובצורה סדירה, משקיע בעבודתו, נאמן, נחמד וחביב על לקוחותיו, וכי הוא מרוצה מעבודתו ומעוניין בהמשך העסקתו בחנות.

ט. הסכם סולחה שנערך ביום 30/10/15 בין משפחת ס למשפחת נ. הסכם הסולחה אינו כולל רכיב של פיצוי למשפחת נ.

6. טיעוני המאשימה

ב"כ המאשימה עתר להטיל על הנאשמים מאסר בפועל ממושך בן מספר שנות מאסר, ברף הגבוה של מתחם הענישה, אשר יפורט להלן, וכן מאסר על תנאי משמעותי, קנס כבד ופיצוי הולם למתלוננים.

א. ב"כ המאשימה טען כי הנאשמים הורשעו לאחר ניהול הוכחות בכל העבירות המיוחסות להם בכתב האישום, במעשים חמורים שרק בדרך נס לא הביאו לפגיעה בחיי אדם. על חומרת הפגיעה ניתן ללמוד גם מהתעודות הרפואיות שהוגשו לתיק (ת/78- ת/83, ת/85, ת/86, ת/88, ת/90). בחוזרו בהרחבה על עובדות האירוע אשר הוכחו במלואן, טען כי מעשי הנאשמים מצויים ברף העליון ביותר של עבירת החבלה חמורה בנסיבות מחמירות, וזאת כאשר מתקיימים שני יסודות המקיימים את הנסיבות המחמירות: השימוש בנשק קר במהלך האירוע וביצוע העבירה בצוותא. לטענתו, מלמדים מעשיהם על תעוזה וזלזול בחוק, כאשר הנאשמים פגעו במודע במתלוננים, גרמו להם לחבלות קשות - אשר הצריכו אשפוז והתערבות ניתוחית - וזאת בערב חג, לעיני אנשים רבים במקום מרכזי בכפר.

ב. הוא ציין כי בתי המשפט חזרו והדגישו את הצורך במיגור תופעת האלימות, ולא בכדי קבע המחוקק ענישה מחמירה, ואף כפל עונש לעבירת החבלה בנסיבות מחמירות, כאשר היא מבוצעת באמצעות נשק קר או חם. הנאשמים ביצעו את העבירות בשני האישומים בצוותא חדא. נאשם 1 הוא זה שהבחין במתלוננים, והוא זה שדקר את א. על כן חלקו חמור יותר לגבי פרט האישום הראשון מחלקו של נאשם 2, מפני שבנוסף לחבלה החמורה בנסיבות מחמירות, מיוחסת לו גם עבירה של פציעה בנסיבות מחמירות. ביחס למעשים הנוספים ולפרט האישום השני, חלקם של הנאשמים זהה.

השימוש באלימות באמצעות נשק קר, כדי לפתור סכסוך בין שני משפחות, הפך להיות רעה חולה, ואין כל הצדקה להתנהגותם פורעת חוק של הנאשמים.

ג. ב"כ המאשימה ביקש ליתן משקל לחומרא לפוטנציאל הנזק שיכול היה להיגרם למתלוננים, וכן לנזק שגרמו בפועל. רק בנס לא הביאו מעשיהם לקיפוח בחיי אדם או לגרימת נכויות קשות, שעה שנאשם 1 ניסה לדקור את א בבטנו, ושני הנאשמים חבלו בצוותא בראשו של ע, שהינו איבר חיוני, על ידי מוטות ברזל. אשר לנזק שנגרם, א נדקר ברגלו, ולע נגרמה פגיעה חמורה ביותר - שבר בבסיס הגולגולת, אשר הצריכה ניתוח ואשפוז ממושך, וחבלות חמורות נוספות, כגון חתך של 10 ס"מ בקרקפת וקרעים במצח. הוא הפנה לתיעוד הרפואי שהוגש לבית המשפט, וכן לתמונות (ת/52), הממחישות ביתר שאת את מצבו של לאחר האירוע.

לטענתו, נלמדת מסוכנותם הרבה של הנאשמים והזלזול הבוטה בחוק גם מהרשעתם באישום השני, משלא נרתעו מלתקוף את אנשי שב"ס בהיותם עצורים, ואף לאיים עליהם במהלך מילוי תפקידם. כן הדגיש את החומרה בצידה של עבירת האיומים, והסיכון כי האיומים יתממשו למעשים. בתי המשפט עמדו לא אחת על הצורך בנקיטת ענישה מחמירה כלפי עבריינים המבצעים עבירות כלפי עובדי ציבור.

ד. לענין מתחם הענישה ההולם לגבי פרט האישום הראשון, בהפנותו לפסיקה בעבירות דומות, ביקש לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהנאשמים. לשיטתו, ביחס למעשיו של נאשם 1 ראוי לקבוע מתחם ענישה מחמיר, נוכח הדומיננטיות שלו באירוע, ריבוי העבירות בהן הורשע, וכן בשים לב לנסיבות המקרה, כפי שנקבעו בהכרעת הדין, לרבות הצמדת סכין לצווארו של המתלונן במהלך האירוע. לפיכך, עתר לגביו מתחם הנע בין ארבע וחצי לשש וחצי שנות מאסר בפועל, וביחס לנאשם 2, מתחם הנע בטווח שבין ארבע לשש שנות מאסר בפועל.

אשר לאישום השני, סבר כי מתחם העונש ההולם נע בין שמונה לשנים עשר חודשי מאסר בפועל, בצינו כי נוכח הנזק הפוטנציאלי הטמון במעשיהם החמורים והיעדר חרטה מצדם, על הענישה להיות ברף הגבוה של מתחם העונש ההולם, ביחס לעבירות אותן ביצעו. לפיכך, ביקש לקבוע כי העונש בגין אישום זה ירוצה במצטבר לעונש המאסר שיוטל עליהם במסגרת האישום הראשון.

ה. אמנם זכותם של הנאשמים לנהל משפטם עד תום. יחד עם זאת, הנאשמים לא הביעו חרטה על מעשיהם, ועמדו על גרסתם השקרית, לפיה לא תקפו את המתלוננים, לאורך כל ההליך. מן הראוי כי נאשמים אלה לא יזכו לאותה הקלה שהיא מנת חלקם של מי שמודים במעשיהם ונוטלים עליהם אחריות בתחילת המשפט, בפרט כאשר לא נחסך מהמתלוננים המעמד הקשה של מתן עדות בבית משפט.

ו. לענין הסכם הסולחה שהוגש בקשר למשפחת נ, אכן א הוא אחד המתלוננים, אך יש לזכור כי ע הוא אשר נפגע בצורה חמורה ביותר באירוע הנדון, כעולה מהצללקת המעטרת את כל ראשו וממחישה את אופי הפגיעה בו. לגביו אין כל סולחה בין הצדדים, הנאשמים לא פיצו אותו, המחלוקת קיימת עד היום, והמצב נותר כשהיה. לטענתו, יש ליתן לעדותו של א א משקל נמוך יחסית, הן נוכח אופי העבירות והאינטרס הציבורי, וכן נוכח דבריו לפיהם מדובר באירוע יחיד ללא מעורבות קודמת של המשפחה, אשר אינם מתיישבים עם התמונה שהוצגה בבית המשפט, אודות סכסוך המתמשך בין המשפחות, אשר כלל תלונות הדדיות חוזרות ונשנות בתחנת המשטרה.

ז. ב"כ המאשימה ציין כי בעניינו של ס, אשר נחקר אף הוא באזהרה לגבי המקרה דנן, בכוונת המאשימה להוציא בימים הקרובים מכתב יידוע לס, ובו תצוין כוונתה להגיש נגדו כתב אישום, בכפוף לזכותו להגיש בקשה לשימוע. לאחר מיצויו של הליך זה תשקול המאשימה צעדיה.

ח. נוכח האמור לעיל ביקש להטיל על הנאשמים מאסר בפועל ברף העליון של המתחם, מאסר על תנאי ממושך ומרתיע, קנס, ופיצוי למתלוננים, ובעיקר לע, נוכח הפגיעה החמורה בו, כמפורט לעיל.

טיעוני ההגנה

7.

הסניגור ביקש שלא למצות את הדין הנאשמים, ולסטות לקולא בעניינים ממדיניות הענישה הנוהגת.

א. הסניגור ביקש שלא לזקוף לחובתם של הנאשמים את בחירתם לנהל את משפטם עד תום, בניסיון להוכיח את חפותם. זאת, בעומדו על הסכסוך המתמשך השורר בין משפחות הנאשמים והמתלוננים - אשר התבטא בשרשרת של אירועים אשר קדמו לאירוע הנדון, כעולה גם מעד האופי המכובד א, כי פעל לפתרון סכסוכים בעבר, והביא את הצדדים לסולחה, אם כי זו לא הושגה במקרה דידן עם משפחת ח, נוכח דרישתו של ר לקבלת פיצוי גבוה, בעוד שעם משפחת נ הושגה סולחה כעולה מההסכם שהוגש.

ב. כן ביקש להתחשב לקולא בכך שהאירוע הנדון התרחש באופן פתאומי, בכניסה לביתם של הנאשמים, ללא תכנון, היערכות, הכנה והצטיידות מוקדמת מצדם בסכינים ובמקלות על מנת לתקוף את המתלונן בראשו. אין גם להתעלם מתרומתם של המתלוננים לקרות האירוע, בהיותם מעורבים באירועים מוקדמים שאירעו באותו היום, כפי שנטען על ידי נאשם 1.

ג. עוד ביקש הסניגור להתחשב בנסיבותיהם האישיות של הנאשמים. נאשם 1 הוא צעיר בן 24, החל ללמוד באוניברסיטה בג'נין, אך בשל מצבו הכלכלי הקשה, נאלץ להפסיק לימודיו ועבד בעבודות מזדמנות באילת. הוא התרחק מהכפר, ומתעתד להתארס בזמן הקרוב ולבנות את ביתו. אין מדובר באדם המועד לפורענות, לתקיפות ול אלימות, ולמעט האירועים האלה, עברו נקי.

ד. נאשם 2, בן 54, נשוי לעקרת בית ואב לשלושה ילדים, נאשם 1, ס, ובן נוסף, תלמיד תיכון. בני המשפחה מוכרים בכפר כמשפחה שוכנת שלום, התורמת לחברה, ואביו, אשר נפטר לפני שנתיים, היה אחד המנהיגים והמכובדים של היישוב. לפני מספר שנים עבר נאשם 1 כריתה של כליה וחלק מהטחול, מאז הוא מטופל בתרופות, כעולה מהתיעוד הרפואי שהגיש הסניגור, והדבר מנע ממנו להמשיך ולבצע את עבודתו בבניין ובחקלאות. הוא החל לעבוד בחלוקת גז, הפסיק, ומזה שלוש שנים אינו עובד בכלל, אלא מנהל דוכן של מכירת פיצוחים, בפתח ביתו, שם עמד בעת האירוע. מצבו הכלכלי בכי רע, הוא מקבל קצבה מהביטוח הלאומי, ונעזר בבני המשפחה המורחבת, אשר עזרו לו רבות בתחום זה. בעברו ארבע הרשעות ישנות משנת 87', שאינן מהותיות, ומדובר למעשה באדם נורמטיבי לחלוטין, שאלמלא האירועים הנדונים, לא היה מגיע למשטרת ישראל בכלל.

ה. הנאשמים נעצרו בסוף חודש יולי כמפורט לעיל, ושוחררו למעצר בית מלא ביום 2/10/14. ביום 15/2/15 הוקלו תנאי השחרור בתנאים, הותר להם לצאת לעבודה בפיקוח מפקח בשעות היום, והם שהו במעצר בית מלא בשעות הלילה. ביום 6/9/15 הוקלו עוד תנאי השחרור, והותר להם לצאת ללא פיקוח, בתנאי שלא ייכנסו לכפר. ביום 16/12/15 הותר לנאשם 2 בלבד לחזור לביתו בכפר, ואילו נאשם 1 נסע לאילת.

ו. בעומדו על קשת הענישה הרחבה בעבירות שבוצעו על ידי הנאשמים, הנעה בדוגמאות רבות בפסיקה בין מאסר בעבודות שירות למאסר בפועל, ביקש כאמור הסניגור לסטות לקולא בעניינם של הנאשמים ממתחם הענישה, אשר אין לראות בו "קודש בקודשים", בהתחשב בנסיבות המיוחדות של האירוע הנדון.

ז. אשר לפיצוי, נוכח מצבם הכלכלי הקשה של הנאשמים, ראוי להתחשב בהם בכל הנוגע לפיצוי למתלוננים, וזה לדבריו "יסתדר במישור האזרחי".

8. דברי הנאשמים

נאשם 1:

"כל מה שאני רוצה להגיד היום, לא רוצה לחזור על הדברים בגלל שהיינו תקופה ארוכה פה, ניהלנו אחלה תיק, אני רוצה להגיד משהו אחד. מעולם לא הייתי מסוגל או חושב מחשבה להגיע למסקנות האלה, כל הזמן חשבתי להיות עצמאי. אני חושב לרחוק, לעסקים רחוקים, כמו באילת ותל אביב, להתרחק מהאזור של הכפרים בגלל כל הגועל נפש שנמצא בכפרים הערביים. אני מאחל רק טוב למי שניהל את התיק הזה, אני לא מאחל לאף אדם לעבור מה שעברתי". (עמ' 340 לפרוט', ש' 12-16).

נאשם 2:

"אני מבקש מבית המשפט להתחשב במצב הרפואי שלי. זה נפל עלינו. לא נגעת ב. הוא חזר עוד הפעם, ההורים שלו אמרו לו שלא יחזור לאותו כיוון והוא חזר. אני מבקש מבית המשפט להתחשב. אני לא נגעת ב. (עמ' 340 לפרוט', ש' 19-21).

דין

9. רבות נכתב על הקשיים בגזירת הדין, בעיקר כאשר עסקינן באנשים ונורמטיביים לכאורה, אשר ביצעו עבירות חמורות, גרמו סבל ונכות לזולתם, וסיכנו את בטחון הציבור, (לעניין זה ראו ע"פ 344/81 מ"י נ' סגל, פ"ד לה (4), 313, מפי כב' הנשיא שמגר; ע"פ 2163/05 דג'מיל אלייב נ' מ"י (12/12/05), מפי כב' הש' רובינשטיין, ועוד).

הענישה מושפעת בכללותה משיקולי גמול והרתעה (אם כי קרנה של ההרתעה ירדה אחרונה בעקבות מחקרים רבים שנעשו); מנסיבות ביצוע העבירות וחומרתן, נפיצותן ותדירות ביצוען, השפעתן על כלל הציבור וההשלכות היכולות להיגרם מהן, כגון הפגיעה בביטחון הציבור ומידתה, החשש והפחד שמעשים אלה נוטעים בלב אדם מן הישוב; עוד היא מושפעת מהנסיבות האישיות של מבצעי העבירות, גילם, עברם הפלילי, ושיקולי שיקום, ובכל מקרה ומקרה מוטלת על בית המשפט החובה לערוך את האיזון בין האינטרסים השונים. (ראו לעניין זה גם ע"פ 4890/01 מ"י נ' פלוני, פ"ד נו (1), 594, מפי כב' הנשיאה ביניש).

העיקרון המנחה בגזירת עונשו של נאשם הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם, לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו, כאשר הפסיקה פירשה את עקרון ההלימה כמבטא את "עקרון הגמול". (ראו לעניין זה דברי כב' הש' רובינשטיין בע"פ 1523/10 פלוני נ' מ"י (18/4/12), וכן ע"פ 156/80 כוכבי בנימין נ' מ"י, פ"ד לה (4) 744, מפי כב' הש' אלון). השיקולים לבחינת מתחם העונש ההולם (להלן גם: המתחם), הם הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה, ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה. כן ניתן לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לצורך קביעת המתחם, ונסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה לשם גזירת העונש המתאים לנאשם הספציפי.

10. חומרת העבירה והערכים החברתיים שנפגעו בעטיה

א. אין צורך להכביר מילים אודות מעשיהם החמורים והקשים של הנאשמים, אשר רק בדרך נס ולמזלם הטוב לא הסתיים האירוע בקיפוח חייו של ע, אשר הכל סברו בתום האירוע כי הוא אכן מת בזירת העבירה, ובפציעה חמורה יותר של א.

כפי שנקבע בהכרעת הדין, הדוכן של הנאשמים הוצב בחזית ביתם, על הכביש הראשי בכפר, ובערב החג, עת יצאו הכל לחגוג, עברו שם גם המתלוננים, אשר יצאו לטייל ברכבו של חברם ס (להלן: הרכב). נאשם 1 אשר הבחין ברכב, שנעצר עקב פקק תנועה סמוך לדוכן, נטל סכין, וניסה לדקור את א דרך החלון שהיה פתוח למחצה בבטנו. משהצליח א להתרחק מהחלון, דקר אותו נאשם 1 ברגלו. נאשם 1 לא הסתפק בכך, וכאשר ניסה ע לצאת מהרכב, ונלכד בין הרכב לבין רכב שהיה תקוע בפקק לידו, הצטרפו אליו אביו נאשם 2 ואחיו ס, והכווהו בעזרת צינורות ברזל. משהצליח להשתחרר וברח, רדפו אחריו השלושה, היכו אותו באמצעות צינורות הברזל, בראשו, בפניו ובגופו, וחבלו בו, עד אשר נפל על הארץ.

עמוד 8

בשלב זה הניף נאשם 1 את סכיניו על צווארו של ע, המוחלש מהמכות שקיבל, נטול יכולת להתגונן, משך את ראשו אחורנית, והודיע לו כי הוא הולך לשחוט אותו. פירז שחאדה אשר הגיע למקום, נחלץ לעזרתו של ע, סילק את נאשם 1, הרים את ע מן הארץ, והלך לפתור בעיה אחרת. דא עקא שהנאשמים לא חדלו ממעשיהם, לאחר שפירז הוציא את ע ממעגל האלימות והאחרון ניסה לברוח, אלא חזרו והיכו אותו באמצעות צינורות הברזל בראשו, בפניו ובגופו, עד אשר נפל, איבד את הכרתו, והסובבים אותו האמינו כי הוא מת.

כאמור לעיל, כתוצאה מהאמור לעיל נגרם לאפצעבברכימין, והוא נזקק לתפרים ברגלו. כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים וס נגרם לעשבבראשו, בבסיסה גולגולת, שברבאף, קרעיסבמצח, באף ובשפה התחתונה, וכן חתך של 10 ס"מ בקרקפת. בעקבות הדימום בראשו, נותח עובצעה קרניוטומיה, תיקון השבר, וניקוז ההמטומה הסובדורלית. ע אושפז בבית החולים בנהריה בין התאריכים 28/7/14 - 4/8/14.

חסד עשתה המאשימה עם הנאשמים משיחסה להם עבירה של פיזיות בלבד, נוכח התנהלותם הבריונית והאכזרית כלפי ע, בתקופה אותו בברוטליות ללא רחם, עד אשר כמעט נדם. מהראיות שהובאו בתיק עלה, כי עדים לאירוע הודיעו לאחותו הקטנה שהשמועה אומרת שהוא מת, ואמו, אשר הגיעה למוקד הרפואי ולאחר מכן לבית החולים לא ידעה מה יעלה בגורלו, ולא משה ממיטתו, עקב חומרת מצבו.

העובדה כי האירוע אירע בסמוך לביתם של הנאשמים, אינה מפחיתה מחומרת מעשיהם, ואינה רואה לקבל את ניסיונה של ההגנה ליחס למעשיהם של הנאשמים ספונטניות ו"פתאומיות" מוחלטת, שעה שנאשם 1 הוא אשר החל באירוע האלים, כאשר רץ לעבר נוסעי הרכב שנאלצו לעצור את רכבם עקב פקק התנועה שהשתרר לפני הכיוונים, כשהוא מצויד בסכין, כדי לדקור ולפגוע, ללא רחם. אביו, אשר ניתן היה לצפות כי ירגיע את הרוחות הצטרף למעגל האלימות, כאשר האב ובניו נושאים צינורות ברזל ומנחיתים אותם על ע ללא מורא, לעניינם של בני הכפר, אשר חלקם ניסה להפריד ביניהם, ללא הועיל.

הנאשמים, ובעיקר נאשם 1 השקיעו רבות בתיאור הסכסוך בין המשפחות, מבלי ליתן הסבר אמיתי לכך שהאלימות הקשה מכל הופנתה דווקא לבחור הצעיר שלא היה חלק מהסכסוך בין המשפחות, והפך קורבן של הנאשמים, בשל קרבתו לא. לא נעלמו מעיני דבריו של א א בדבר הסתבכותו המאוחרת של ע לאחר האירוע, אך לא למותר לציין כי ע, בחור צעיר וטוב מראה, אשר צלקת ארוכה ובולטת מעטרת את ראשו וכן צלקות בפניו, התייצב למרבית הדיונים בתיק זה, וניכר היה כי בנפשו הדבר.

ב. תופעת האלימות הפכה, למרבה הצער, חזון נפרץ במקומותינו וראוי שבית המשפטוראוי שבית המשפט יתרום תרומתו לצורך מלחמה בתופעה זו. קיים אינטרס ציבורי מובהק וחד משמעי לשרש את התופעה של נקיטת כוח ואלימות לשם יישוב מחלוקות וסכסוכים, תוך שימוש בנשק קר (בין אם זה סכין או כל כלי משחית אחר), בדרך של הטלת עונשי מאסר ממושכים. (ע"פ 2292/08 מ"י נ' הייב (22/6/98), מפי כב' הש' מצא; ע"פ 10866/03 מ"י נ' סלאימה (5/7/04), מפי כב' הש' ג'ובראן; ע"פ 3720/04 מ"י זחאיקה (3/11/04), מפי הש' חשין; ע"פ 4173/07 פלוני נ' מ"י (16/8/07), מפי כב' הש' ארבל; ע"פ 4257/07 פלוני נ' מ"י

(5/3/08), מפי כב' הש' מלצר; ע"פ 3863/09 מ"י נ' חסן (10/11/09), מפי כב' הש' דנציגר).

"...האינטרס הציבורי מחייב, כי הזלזול בחיי אדם, הבא לידי ביטוי בקלות בה מוצא עצמו אדם קורבן למעשי אלימות העלולים להותירו נכה ואף להביא למותו, תגובה חריפה מצד כל גורמי האכיפה... השמירה על שלמות גופו של אדם וחיו, היא מהחשובות והמרכזיות שבתכליות העומדות בבסיס החוק הפלילי." (בש"פ 2453/05 חטיב נ' מ"י (28/3/05), מפי כב' הש' ארבל).

וכן:

"תופעה נוראה זו פשתה בחברתנו, היתה כמחלה ממארת, וחובה היא המוטלת עלינו, על בית-המשפט, להעלות תרומתו למלחמה קשה זו. מלחמה היא שאסור לעשות בה ויתורים, שאם נוותר ונסלח תתגבר התופעה ותלך. חברתנו הפכה להיות חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים. בבואנו לגזור עונשים על עבריינים כמשיב שלפנינו, שומה עלינו לשוות נגד עינינו לא רק את המשיב ואת צורכי שיקומו; לא רק את משפחתו הסובלת בשל מעשיו; אלא גם את הנפגעים ממעשיו של המשיב ואת הנפגעים ממעשים-בכוח שייעשו אם לא נגיב בחומרה על מעשים כמעשה המשיב" (ע"פ 5753/04 מ"י נ' רייכמן (7/2/05), מפי כב' השופטים חשין, גרוניס (כתוארו אז) ונאור (כתוארה אז)).

בית המשפט העליון התייחס גם לעבירות אלימות המתבצעות בעקבות עימותים בין צעירים:

"עבירות אלימות המתבצעות באמצעות נשק קר ומסכנות חיי אדם ושלמות הגוף מחייבות ענישה מחמירה ומרתיעה, העשויה לתרום להקטנת ממדי התופעה אשר פשתה כנגד בחברה, ומתרחשת לא אחת בעימותים בין צעירים. ההיזקקות לאמצעי אלימות כדרך התמודדות עם יריבויות, ולעיתים באמצעות שימוש בנשק קר, מצריכה תגובה עונשית הולמת ואפקטיבית כמסר של הגנה על בטחון האדם וכמסר חינוכי שיקלט בהדרגה בתודעת הציבור, ובכלל זה בני הנעורים". (ע"פ 4333/04 קונדוס נ' מ"י (11/10/04), מפי כב' הש' פרוקצ'יה).

ג. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות באישום הראשון הם שלומם, ביטחונם, בריאותם, שלמות גופם, קדושת חייהם וכבודם של המתלוננים, וכן ערך הביטחון במרחב. מדובר בערכים חברתיים אשר המחוקק ראה ליתן להם מעמד חוקתי, והפגיעה בהם חייבת תגובה עונשית הולמת.

ד. למעשיהם החמורים של הנאשמים באירוע המרכזי מתווספת גם הרשתתם בעבירות של תקיפת עובד ציבור ואיומים, על רקע סירובם של אנשי השב"ס לאפשר לנאשם 2 להטיל את מימיו מחוץ לתחנת המשטרה, אליה הובאו השניים לצורך חקירתם, וכאשר מנעו זאת ממנו בתופסם אותו בידיו ובאזיקים שעל ידו, כדי למנוע ממנו להטיל את מימיו בחוץ בניגוד להוראותיהם, ולהתמודד עם התנגדותו להיכנס לתחנה לפני שיעשה כן. הם תקפו את אנשי השב"ס, נאשם 2 דחף את שאדי, נאשם 1 ניסה לנגוח בראשו של סלים, השתולל וגרם לו חבלות

בידיו, כאשר שניהם היו מודעים לכך שהם תוקפים אנשי ציבור הממלאים תפקידים כדן. זאת ועוד, הנאשמים איימו עליהם, כאשר נאשם 1 אמר כי "כלרכבשלנחשוןשיעבורבמג'דאלכרוםיחטוףטיללאו", ונאשם 2 אמרש"ידרוסאתהסוהריםעםמשאית".

אלימותם הפיסית והמילולית של הנאשמים אינה מתיישבת עם התדמית המהוגנת אותה ניסו להציג בפני בית המשפט, בהשליכם את האחריות למעשיהם על זולתם באופן שיטתי.

בית המשפט העליון עמד לא אחת על הצורך בנקיטת הענישה מחמירה כלפי עבריינים המבצעים עבירות אלימות ואיומים כלפי עובדי ציבור:

"הציבור נותן את מבטחו בעובדי הציבור ונציגי החוק, "וטובת הציבור מחייבת כי יובטח להם שיוכלו למלא את תפקידם ללא מורא וללא פחד מבעלי אגרוף, מתוקפנים ומאיימים. לכן הכרח להטיל ענישה של ממש, גם למען ישמעו וייראו" (ע"פ 500/87 בורוכוב נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 8.3.1988)). בתקופה המתאפיינת בגלי אלימות פיזית ומילולית כלפי עובדי ציבור, שומה להגן על השירות הציבורי ועל עובדי הציבור מפני פגיעה בלתי ראויה בכבודם ובמעמדם (רע"פ 2660/05 יוסף אונגרפלד נ' מדינת ישראל (טרם פורסם, 13.8.2008)). על כן בתי המשפט מחויבים להכביד את ידם ולתת עונשים מרתיעים...". (רע"פ 1922/11 רחמימוב נ' מ"י (17/3/11); וכן רע"פ 5579/04 קריה נ' מ"י (2/8/10), שניהם מפי כב' הש' ג'ובראן).

התנהגותם זו של הנאשמים מלמדת בין השאר על זלזול בוטה והעדר מורא מפני החוק ואנשיו, ועל מסוכנותם לביטחון הציבור.

בנסיבות העניין, נוכח חומרת מעשיהם של הנאשמים ראויים הם לתגובה עונשית הולמת בדמות מאסר בפועל לתקופה ממושכת.

11. מתחם הענישה

א. לתמיכה בעמדתו בסוגית מתחם העונש הולם, הפנה ב"כ המאשימה לפסקי דין בהם נגזרו על נאשמים בגין חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, החזקת סכין עונשים בטווח שבין 3.5 ל- 5 שנות מאסר (ראו ע"פ 935/14 אסטררוביץ נ' מ"י (30/11/14), מפי כב' הש' זילברטל; ע"פ 4145/12 הרוש נ' מ"י (29/4/13), מפי כב' הש' מלצר; ע"פ 5089/12 מ"י נ' עובדיה (19/2/13), מפי כב' הש' דנציגר; ע"פ 108/10 דיאב נ' מ"י (4/10/10), מפי כב' הש' נאור (כתוארה אז), ג'ובראן ודנציגר; ע"פ 6230/09 מדינת ישראל נ' מברשם (15/2/10), מפי כב' הש' לוי; ת"פ (חי') 13263-05-11 מ"י נ' א ערב (1/2/12), שניתן על ידי; ת"פ (חי') 359-04-10 מ"י נ' גובסלבסקי (6/9/11), מפי כב' הש' הורוביץ; ת"פ (ת"א) 40331/07 מ"י נ' מגארי (13/4/08), מפי כב' הש' גורפינקל; ת"פ (חי') 3195/04 מ"י נ' מנשיורוב (12/4/05), מפי כב' הש' שפירא, ועוד).

כן הפנה לפסקי דין בהם נגזרו בגין עבירות של תקיפת עובד ציבור עונשים בטווח שבין מאסר על תנאי ל- 11 חודשי מאסר. (ראו עפ"ג (מרכז) 44005-10-12 **בוחבט נ' מ"י** (15/1/13), מפי כב' הש' טל, דותן וטולקובסקי; ע"פ (י-ם) 50840-12-11 **שי ליכטמן נ' מ"י** (7/2/12), מפי כב' הש' כנפי-שטייניץ, מרזל ורומנוב; ת"פ (שלום ב"ש) 15369-02-13 **מ"י נ' סיף ואח'** (6/4/15), מפי כב' הש' חביב).

סנגורם של הנאשמים, אשר טען כזכור כי קשת הענישה בעבירות אלימות הינה רחבה, וכי מתחם הענישה בעבירות דומות נע בין מספר חודשי עבודות שירות למאסר בפועל, לא הפנה לפסיקה לתמיכה בעמדתו.

ב. העונש הקבוע בצידה של עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות הינו ארבע עשרה שנות מאסר; העונש הקבוע בצידה של עבירת פציעה בנסיבות מחמירות הינו שש שנות מאסר; בצידה של עבירת תקיפת עובד ציבור הינו שלוש שנות מאסר; ובצידה של עבירת האיומים הינו שלוש שנות מאסר. לעניין האופן לקביעתו של מתחם הענישה והאבחנה בין מתחם הענישה לבין הענישה הנוהגת, המהווה רק אחד הפרמטרים לקביעתו, ראו דבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 1323/13 **חסן נ' מ"י** (5/6/13).

רף הענישה בעבירות חבלה חמורה בנסיבות מחמירות נדון בין השאר בע"פ 8597/07 **ח' ז' נ' מ"י** (15/1/08), מפי כב' הש' ג'ובראן, רובינשטיין ודנציגר, שם הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן לאחר שהושגה סולחה בין הצדדים הניצים, ללא צורך במתן הכרעת דין. וכך נאמר:

"... גם במקרה דנא באה הרמת הסכין בסיטואציה שאינה מצדיקה זאת, על רקע סכסוך נושן בין משפחות ואולי ביטוי שפתיים של המתלונן שלא נשא חן בעיני המערער. כגון דא עמלים אנו לשרש. במעשי דקירה שנסתיימו בפציעה של ממש שלוש שנות מאסר בפועל, אף אם אינן עונש קל, אינו עונש חמור שיש להתערב בו. ראו גם סקירת פסיקה בע"פ 607/07 עבדל ס נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (2007), שם הושת לבסוף עונש של שנתיים (במקום שנתיים וחצי) ודובר על עונשים "הנעים סביב שתי שנות מאסר בפועל... פעמים מעלה ופעמים מטה". ואכן, מנגד לעונשים הקלים יותר שהציג עו"ד מסאלחה בחריצותו, עומדים עונשים חמורים יותר, ובהם של שלוש שנות מאסר, שהגישה המדינה, ויש גם חמש שנות מאסר, הכל לפי הנסיבות..."

בעניינו של נאשם 1, אשר חלקו בביצוע העבירות באישום הראשון גדול מזה של אביו נאשם 2, משביצע מעשי אלימות נפרדים כלפי א, אותו דקר, וכלפי ע, לו גרם חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בראשו, באפו, בעינו, בגופו, נוסף על הרשעתו בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות בגין תקיפתו את ע בצוותא עם אביו. עוד חמור חלקו של נאשם 1 מזה של נאשם 2 משהצמיד סכין לצווארו של ע במהלך תקיפתו, והודיע לו כי הוא הולך לשחוט אותו.

בנסיבות העניין, נוכח חומרת העבירות שביצע נאשם 1, תוך שימוש בסכין, דקירתו את א ברגלו, וכן תקיפתו

הברוטלית וחסרת הרחמים את ע, בצוותא עם נאשם 2 באמצעות מוטות ברזל בכל חלקי גופו, כמתואר לעיל, החל מרגע יציאתו מהרכב, המשך בהצמדת הסכין לצווארו בעודו שוכב, תוך איום בשחיתות, וכלה בהנחתה של צינור הברזל על ראשו ופניו, נסיבות ביצוע העבירות, הערכים החברתיים שנפגעו, חומרת הפגיעה בהם, הנזק הפוטנציאלי שהיה טמון במעשיהם, וכן מדיניות הענישה הנוהגת, אני רואה להעמיד את מתחם הענישה לגבי לגבי מכלול המעשים שבצע כלפי המתלוננים בטווח בין 42 חודשים לשש וחצי שנות מאסר.

בעניינו של נאשם 2, אשר הצטרף לבנו בתקיפתו הברוטלית של ע, בנסיבות המתוארות לעיל, הערכים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, לרבות הנזק שגרם ומדיניות הענישה הנוהגת, יעמוד המתחם ביחס לעבירות שבצע כלפי ע על טווח שבין שנתיים וחצי לחמש שנות מאסר.

ביחס לאישום השני, נוכח חומרת המעשים, הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם וכן מדיניות הענישה הנוהגת, סבורני כי מתחם הענישה ביחס למעשיהם של שני הנאשמים כלפי אנשי השב"ס - לוחמי "נחשון", עובדי ציבור, המפרנסים את משפחותיהם מעבודה יומיומית עם עצורים ואסירים, ועל בית המשפט להגן עליהם מפני אלימות פיזית ומילולית של האחרונים, כל אימת שתנאי המעצר אינם נוחים להם - נע בין תשעה חודשי מאסר לשנת מאסר בפועל.

12. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

על אף כל האמור לעיל, יש לזכור כי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, ובית המשפט ישקול גם שיקולים הנוגעים לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, גילם, עברם, לקיחת אחריות על ידם, חרטתם, שיתוף הפעולה שלהם עם רשויות אכיפת החוק, מאמציהם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי קורבנות העבירה בגין הנזק שנגרם בגינה, חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה, וכן השפעת הענישה עליהם ועל משפחותיהם, לרבות שיקומם. (ע"פ 10444/06 עייני נ' מ"י (25/4/07), מפי כב' הש' ארבל; ע"פ 4980/01 הנ"ל; וכן סעיף 40יא לחוק העונשין).

א. הנאשמים הם בן ואב, כאמור לעיל, בני 24 ו- 54. הרשעתו היחידה של נאשם 1 בעבירת אלימות מאוחרת לעבירות נשוא תיק זה, אם כי המעשים קודמים להן. אשר לנאשם 2, מדובר בעבירות ישנות, אשר הנאשם נדון בגין לעונשי מאסר על תנאי וקנסות.

ב. נסיבותיהם האישיות של הנאשמים פורטו על ידי סנגורם, אשר אף הגיש מכתבי המלצה אודות האב ומשפחתו המכובדת.

נאשם 1 החל בלימודים אקדמאיים, אותם נאלץ להפסיק, לדבריו, עקב קשיים כלכליים אליהם נקלע, עבר לאילת, ועבד שם בעבודות מזדמנות. דא עקא שלכאורה נובע המעבר לאילת מהרחקתו מהכפר, עקב הסכסוך המתמשך וביצוע העבירות הנדונות בתיק זה. אשר לטענה כי הוא מתעתד להתארס בזמן הקרוב ולבנות את ביתו, הדברים לא נשמעו במהלך שמיעת הראיות בתיק, על אף שנאשם 1 הרחיב עד מאוד בתיאור נסיבותיו

האישיות גם בעדותו לעניין העבירות שיוחסו לו, ונטענו לראשונה במהלך הטיעון לעונש.

נאשם 2, בן 54, אשר הנטל הכלכלי של המשפחה מוטל על כתפיו, לכאורה, מכתבי ההמלצה החמים שהוגשו לבית המשפט מלמדים כי הנאשם ובני משפחתו מוכרים, מספקים ארוחות לבית החינוך, עובדים ומקיימים עצמם. לעניין מצבו הבריאותי, בניגוד לטענת הסנגור - לפיה הנאשם עבר כריתה של הכליה וחלק מהטחול לפני כמה שנים, מאז הוא מטופל בתרופות, ומצבו רפואי זה מנע ממנו להמשיך ולבצע את עבודתו בבניין ובחקלאות, טעם בגינו החל לעבוד בבסטה בעזרת בני משפחתו - מהמסמכים הרפואיים שהגישה ההגנה עולה כי מדובר בניתוח שנאשם 2 עבר "בילדותו" עקב תאונה. יתר על כן, מדובר בתיעוד רפואי אודות מצבו של נאשם 2 בשנת 14', השנה בה בוצעה העבירה. דא עקא שתאוריהם של עדי התביעה בדבר הנאשמים הרודפים אחר ע, שהיה נטול כל אמצעי מגן, ובידיהם צינורות ברזל, אינו מתיישב עם טענות ההגנה לגבי מצבו הבריאותי הקשה של נאשם 2.

ג. הנאשמים לא נטלו אחריות למעשיהם עד יום הטיעון לעונש, ולא הביעו חרטה בגינם, הרחיקו עצמם בכל דרך מהמעשים המיוחסים להם, תוך השלכת האחריות לאירועים האלימים על המתלוננים ואחרים, אגב מסירת גרסאות בלתי סבירות ורוויות בסתירות פנימיות, כמפורט בהרחבה בהכרעת הדין, ואיני רואה צורך לחזור על הדברים (ראו גם סעיפים 52 ו- 54 להכרעת הדין). זאת, על אף שלגבי א נטלו הנאשמים אחריות, והגיעו לסולחה עם משפחתו, כמפורט בהסכם הסולחה שהוגש לבית המשפט.

דוגמא וביטוי מובהק למניפולטיביות של נאשם 1 יש בשיחת הטלפון הנרגשת שלו עם השוטרת במשל"ט המשטרה בליל האירוע, במסגרתה התחנן בפני השוטרת בחיל ורעדה כי תשלח ניידת כדי שהשניים שהגיעו כדי לרצוח את אחיו ס עם סכין ועם אקדח לא יחזרו. זאת, באומרו כי ראה את הסכין וכן ראה כיצד פתחו באמצעות האקדח את הראש של ס (ת/77). דא עקא שלא זו בלבד שלא הייתה כל ראיה על אקדח, אפילו בקרב עדי ההגנה, אלא שבחקירתו הנגדית הודה נאשם 1 כי לא ראה אקדח כלל, אם כי התפתל ואמר כי שמע שמועות על קיומו. זאת, כאשר בהודעתו למשל"ט הזכיר את המילה אקדח כשש פעמים, תוך שהוא מדגיש כי ראה אותו בעיניו וכי אינו מדבר שטויות. כך גם היתמם נאשם 1 לחלוטין כאשר נשאל אודות פציעתו הקשה של ע ליד ביתו, באמרו כי לא שמע על כך דבר, כאשר אפילו הקטינים שמעו ש"ע מת".

גם דבריו של נאשם 2 נועדו להשליך את האחריות לנזק שגרם הוא ביחד עם בנו, על קורבנות העבירה, ללא כל ביטוי של חרטה על הנזק הרב שגרמו לבחור צעיר בתחילת חייו הבוגרים.

אכן, לנאשם זכות חוקתית לנהל משפטו עד תום, משהורשע בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, לאחר שבית המשפט בחן את הראיות בתיק לגופן, לאחר שהעדים נדרשו להגיע לבית המשפט, לספר גרסתם ולעמוד בחקירה נגדית, לא יזכה לאותה הקלה שהיא מנת חלקם של מי שמודים במעשיהם ונוטלים עליהם אחריות בתחילת המשפט, תוך שחרור קורבנותיהם ועדי הראייה מהמעמד הקשה של התייצבות בבית המשפט, העדה בנוכחותם, ועמידה בחקירה נגדית צולבת וקשה. (לענין ההקלה המסוימת שתניתן למי שלקח אחריות על מעשיו, הודה בהם וחסך זמנם של העדים ושל בית המשפט, השוו ע"פ 2996/09 פלוני נ' מ"י (11/5/11), מפי כב' הש' רובינשטיין, פוגלמן ועמית; ע"פ 2163/05 אלייב נ' מ"י (12/12/05), מפי כב' הש' רובינשטיין).

ד. לא למותר לציין כי א א, אשר הגיע כדי ללמד סגוריה על הנאשמים, לא ראה לגנות באופן ברור וגלוי את מעשיהם הנפשעים, או את חומרת הפגיעה שפגעו בע. אדרבא, הוא מצא לנכון להתייחס לכך שנדרש פיצוי גבוה מדי לדעתו, וכי ע הסתבך בהמשך בעניין חמור. בהעדר הוקעה חד משמעית מעשי אלימות מסוג זה, שבוצעו בעזרת נשק קר, ואשר יכלו להסתיים במוות, איני רואה ליתן משקל של ממש לדברים שנאמרו.

13. א. יחד עם זאת, לאחר שנכתבו דברים אלה, ומתן גזר הדין נדחה לבקשת הנאשמים, מטעמים שאינם קשורים בתיק הנדון, נשלחה בקשה דחופה מטעם ההגנה, להבאת ראיות נוספות לעונש - הסכם סולחה שנערך בין הנאשמים לבין ע ואביו ר ביום 10/3/16, במסגרתו התחייבו הצדדים להרגיע את הרוחות, ולדאוג "לשלום וליחסי שכנות טובה". הנאשמים התחייבו לשלם לע ואביו פיצוי מוסכם, אשר נקבע על ידי המכובדים, בסך 200,000 ₪, תוך ציון כי חתימת הצדדים על הסכם הסולחה מהווה ראיה לתשלום הפיצוי המוסכם. כן ביקשו הצדדים כי בעקבות הסכם הסולחה יקל בית המשפט בעונשם של הנאשמים.

ר, אביו של הנאשם, העיד כי הסכום המוסכם שולם לו במלואו, והוא מיועד לבנו.

חבר ועדת הסולחה, מר עאמר ס, העיד אף הוא כי הסולחה נועדה להשכין שלום, וכי הוא מבקשת להתחשב בנאשמים ולהקל בעונשם.

ב. אני רואה ליחס משמעות מסוימת לסולחה בין הצדדים, אשר יש בה משום נטילת אחריות של הנאשמים לחבלות ונזקי הגוף של ע, אם כי לא בפה מלא, ואם כי בשלב מאוחר לאחר הכרעת הדין ולאחר הטיעון לעונש. הסולחה תתרום להשכנת שלום בין המשפחות ולמניעת מעשים נוספים, עקב האירועים נשוא תיק זה ואלה שקדמו להם. (לעניין זה ראו ע"פ 7126/04 **גדיר נ' מ"י** (27/6/05), מפי כב' הש' לוי; בש"פ 590/08 **מ"י נ' מריסאת** (21/1/08), מפי כב' הש' רובינשטיין; כן ראו מאמרו של כב' הש' רון שפירא, "**הגיעה העת לסולחה**", הפרקליט מח (2) (2006), 433).

ואולם, על נפקותו של הסכם הסולחה על רמת הענישה נאמר כדלהלן:

"איננו רואים בסולחה גורם הצריך להשפיע על קביעת עונש הולם כפי שמתחייב בנסיבות מקרה זה שהרי הקובע לענין זה אינו ביחסים שהתפתחו בין המשפחות הנוגעות בדבר אלא בסיכון לציבור הרחב מהתנהגות אלימה ובלתי מרוסנת". (ע"פ 373/93 **מ"י נ' מסראווה** (24/2/93), מפי כב' השופטים שמגר, גולדברג וחשין).

וכן:

"כמובן אין צורך לשכנענו בחשיבות ההתייחסות לנפגעי עבירה ובתועלת שבגישור בין קרובות לפוגעים, ככל שהדבר אפשרי. בכך משתלב גם מוסד הסולחה במגזר הערבי במיוחד, שבית משפט זה נדרש אליו בעבר, ולמשל נאמר (בש"פ 590/08 מדינת ישראל נ' מריסאת (לא פורסם)) "שסולחה עשויה להוות

נדבך בשיקולו בית המשפט לעונש; היא מושרשת בתולדות אזורנו, ועיקרה התגייסותם של נכבדי עדה לפשר בין הצדדים הניצים בני עדתם, ולהשיב שלום ביניהם, בתמורה לפיצוי כספי או התחייבות כבוד" (ראו גם ע"פ 7126/04 גריר נ' מדינת ישראל (לא פורסם); השופט רון שפירא, הגיעה העת לסולחה", הפרקליט מח(2) 433). ברי כי הסולחה עשויה "להיות שיקול מסוים בגזר הדין בהתלוותה להודאה ולחרטה" (עניין מריסאת), אך אין היא הופכת את קערת השיקולים על פיה "אין היא מהווה תחליף להליך השיפוטי... אין הסולחה יכולה להחליף את הדין הפלילי"... מכל מקום, מעמדה במקומה מונח". (ע"פ 8199/10 חורי נ' מ"י (10/3/11), מפי כב' הש' רובינשטיין; ראו גם ע"פ 635/05 דענא נ' מ"י (26/11/07), מפי כב' הש' חשין).

ג. דא עקא שהצדדים ערכו את הסולחה ערב מתן גזר הדין, ולא ניתן שלא להתרשם כי נועדה לצרכי המשפט. יחד עם זאת, ניתן לה משקל מסוים, כאמור בפסיקה.

14. בנסיבות העניין, נוכח חומרת מעשיהם של הנאשמים, והמסוכנות הנשקפת מהם, הן למתלוננים הצעירים והן לאנשי שב"ס, עובדי הציבור אותם תקפו ועליהם אימו, מצאתי לנכון להעדיף את אינטרס הציבור על פני עניינם של הנאשמים ואיני רואה הצדקה לסטות ממדיניות הענישה המקובלת. עם זאת, בתקופת המאסר שתיגזר עליהם יילקחו כאמור בחשבון נסיבותיהם האישיות, תקופת מעצרו בתיק זה, הקושי שייגרם למשפחתם עקב מאסרם, וכן הסולחה, אליה הגיעו לפני שלושה ימים.

"שוב ושוב נתקלים אנו במקרים בהם נעשה שימוש בסכינים (או בנשק קר אחר, ולפעמים אף בנשק חם) לשם יישוב סכסוכים, ולעיתים מדובר בסכסוכים שוליים ופעוטים ביותר. בשל ריבויים של מקרים אלה אין מנוס אלא לנקוט גישה מחמירה, לפיה ניתן משקל עודף לשיקולים כלליים על פני שיקולים אינדיבידואליים". (ע"פ 6260/05 מאלק חדרה נ' מ"י, (23/2/06), מפי כב' הש' (כתוארו אז) גרוניס; ע"פ 8393/04 פלוני נ' מ"י (24/1/05), מפי כב' הש' (כתוארה אז) בייניש; ע"פ 523/05 סלמה נ' מ"י (28/12/05), מפי כב' הש' ג'ובראן; בע"פ 3573/08 עוואדרה נ' מ"י (13/4/10), מפי כב' הש' דנציגר; ע"פ 1964/14 שימשילשווילי נ' מ"י (6/7/14), מפי כב' הש' ברק-ארז).

15. נוכח המקובץ לעיל, לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים לחומרא ולקולא, ונתתי משקל לסולחה, אני רואה לגזור על הנאשמים עונשים כדלהלן:

נאשם 1

א. מאסר בפועל למשך 45 חודשים שנים, בניכוי תקופת מעצרו בתיק זה.

ב. מאסר על תנאי למשך 18 חודשים, שהנאשם לא יישא בו זולת אם יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע, ו/או כל עבירת אלימות שהעונש הקבוע בצדה הוא שלוש שנות מאסר ומעלה, ויורשע בה

בתוך תקופת התנאי או לאחריה.

נאשם 2

א. מאסר בפועל למשך 33 חודשים, בניכוי תקופת מעצרו בתיק זה.

1

ב. מאסר על תנאי למשך 15 חודשים, שהנאשם לא יישא בו זולת אם יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע, ו/או כל עבירת אלימות שהעונש הקבוע בצדה הוא שלוש שנות מאסר ומעלה, ויורשע בה בתוך תקופת התנאי או לאחריה.

14. פיצויים לקורבנות העבירה

א. נוכח הסולחה אליה הגיעו הנאשמים עם המתלוננים ע וא ובני משפחותיהם, והפיצוי ששולם לע, איני רואה לפסוק להם פיצוי בהליך זה.

ב. אני מחייבת את שני הנאשמים לשלם לכל אחד מאנשי שב"ס בהם פגעו פיסית - סלים ושאדי - סך של 2,000 ₪, עד יום 1/5/16. אם התשלום לא ישולם במועדו, ישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד ליום התשלום המלא בפועל. הסכומים יופקדו בקופת בית המשפט, ונ על הנאשמים או מי מטעמם לפנות למי מאנשי שב"ס בקשר לתשלום.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' אדר ב' תשע"ו, 13 מרץ 2016.